

WATER RESILIENT CITIES

Toelichting Gemeenteraadscommissie

Klimaatverandering is zichtbaar in Vlaanderen

+ 2,4°
Aantal Hittegolven ↗
Dagen met +30° ↗

13% meer neerslag
Dagen met zware
neerslag ↗

+11,5 cm
Watertemperatuur ↗

Evolutie van klimaatverandering in Vlaanderen

Tot +7,2° tegen 2100
Extreem warme dagen ↗
Hittestress ↗

38% meer winterneerslag
Buien worden intenser
Regendagen in zomer ↘

Tot +1 m tegen 2100

Gevolgen van Klimaatverandering

Meer **overstromingen** en **droogte**

Schade kan hoger oplopen door meer bebouwing

Steden worden **hitte-eilanden** met verschillen tot $+8^{\circ}$ t.o.v. buitengebied

Ruimte voor **water**

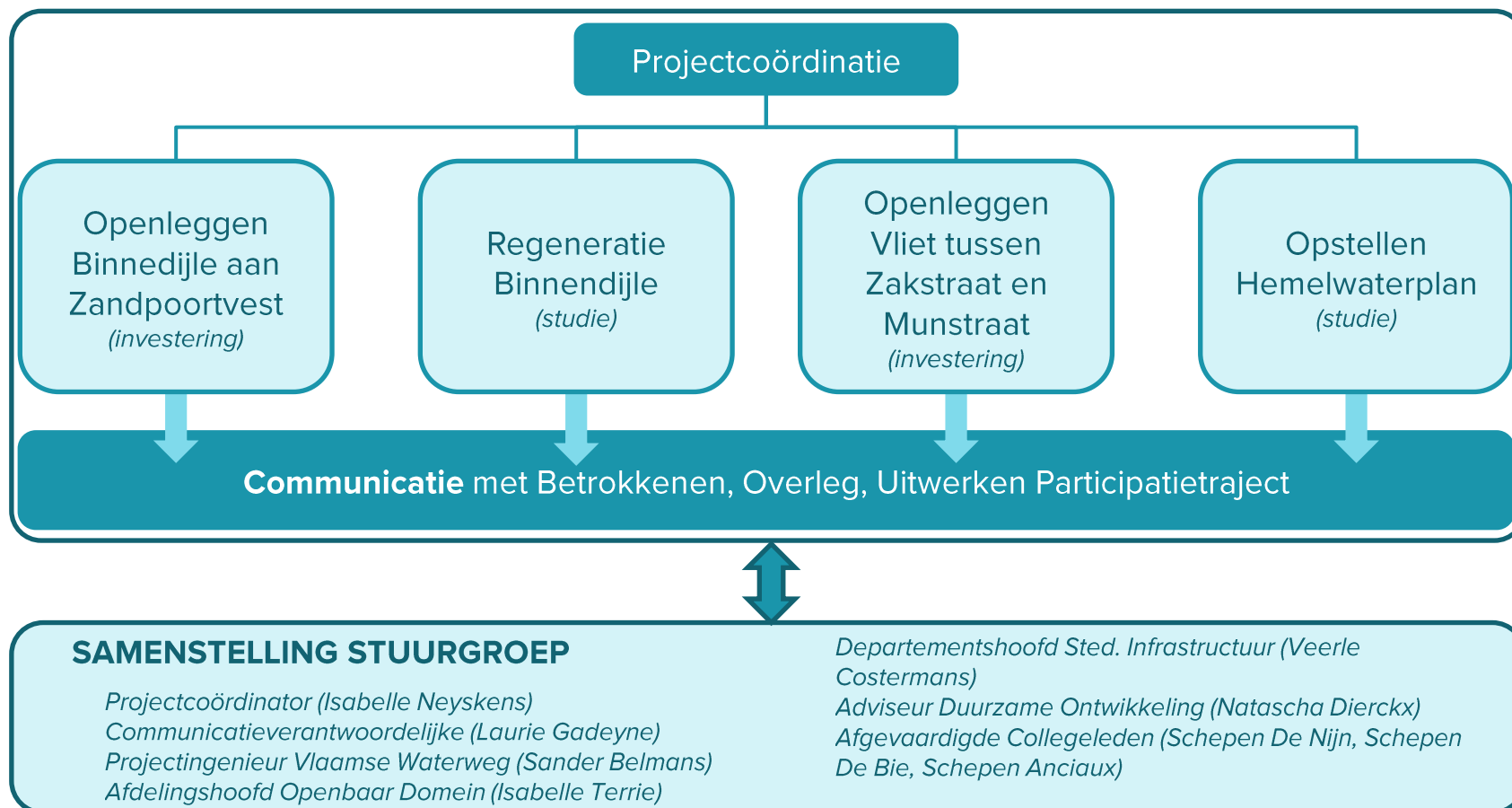
Regenwater ter plaatse houden

Doelgerichte **vegetatie** en **wateroppervlakken** inzetten

Uitdagingen voor historische stad Mechelen

- Dichtbebouwd en weinig ruimte voor (ondergrondse) buffering
- Daarom: **duurzaam aanpassen van rioleringsstelsel**
- Zenne, Dijle en Nete: **getijdegevoelig** waardoor slechts tijdelijk geloosd kan worden in oppervlaktewater
- Inzetten op **ruimer positief effect:** biodiversiteit,
publieke gezondheid,
veiligheid,
economie,
waterkwaliteit, ...

BUDGET EN LOOPTIJD

Totaal Projectbudget:
€ 7.755.130,10

Subsidie Interreg 2 Zeeën:
€ 4.653.078,06

Totaal Projectbudget:
€ 764.583,00

Subsidie Interreg 2 Zeeën:
€ 458.749,80

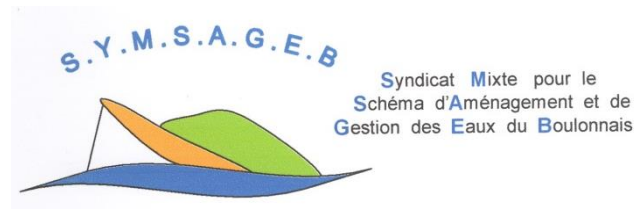
Totaal Projectbudget:
€ 863.303,00

Subsidie Interreg 2 Zeeën:
€ 517.981,80

Looptijd v/h project

PROJECTPARTNERS

Interreg
 2 Seas Mers Zeeën
 Water Resilient Cities
European Regional Development Fund

OVERZICHT PILOOTPROJECTEN

Openleggen
 Binnendijle aan
 Zandpoortvest
(investering)

Regeneratie
 Binnendijle
(studie)

Openleggen
 Vliet tussen
 Zakstraat en
 Munstraat
(investering)

Opstellen
 Hemelwaterplan
(studie)

OVERZICHT PILOOTPROJECTEN

Interreg
 2 Seas Mers Zeeën
 Water Resilient Cities
European Regional Development Fund

**Openleggen
 Binnendijle aan
 Zandpoortvest**
(investering)

**Regeneratie
 Binnendijle**
(studie)

**Openleggen
 Vliet tussen
 Zakstraat en
 Munstraat**
(investering)

**Opstellen
 Hemelwaterplan**
(studie)

OPENLEGGEN BINNENDIJLE

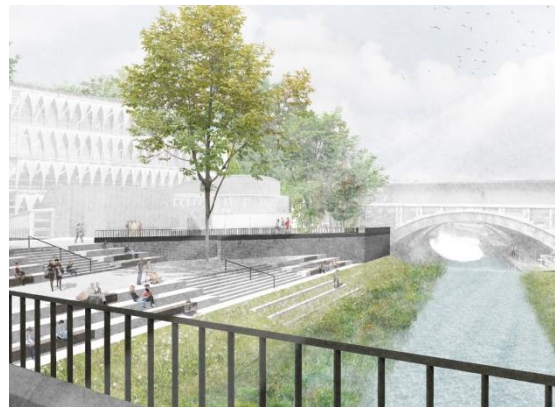
Binnendijle voor 1978

1978: aanleg van parking Zandpoortvest en constructie van koker

Zandpoortvest begin 2017: parking en koker (8 m breed x 6 m hoog)

Openleggen van de Binnendijle: oplevering voorzien bouwverlof 2018

OVERZICHT PILOOTPROJECTEN

Interreg
 2 Seas Mers Zeeën
 Water Resilient Cities
European Regional Development Fund

Openleggen
 Binnendijle aan
 Zandpoortvest
(investering)

Regeneratie
 Binnendijle
(studie)

Openleggen
 Vliet tussen
 Zakstraat en
 Munstraat
(investering)

Opstellen
 Hemelwaterplan
(studie)

OVERZICHT PILOOTPROJECTEN

Openleggen
Binnendijle aan
Zandpoortvest
(investering)

**Regeneratie
Binnendijle**
(studie)

Openleggen
Vliet tussen
Zakstraat en
Munstraat
(investering)

Opstellen
Hemelwaterplan
(studie)

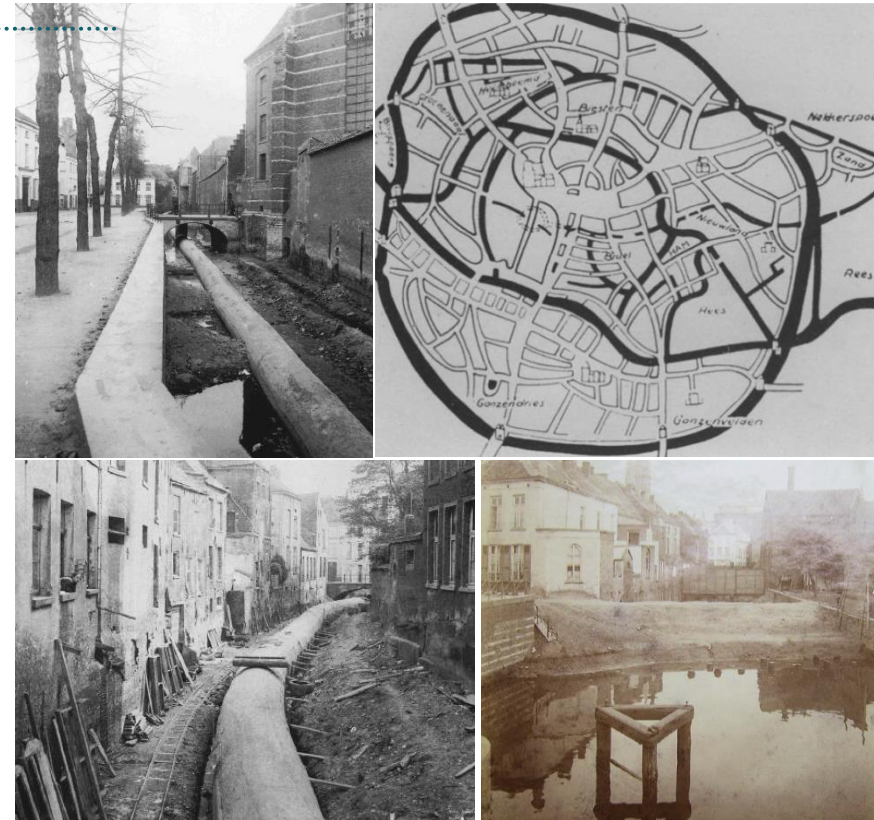
Dijle in Mechelen: Geschiedenis

Dijle door de binnenstad
getijgevoelig en open vlieten als
afwateringskanalen en riolen

*industrialisering en bevolkingstoename
leidden tot ziektes en epidemiën*

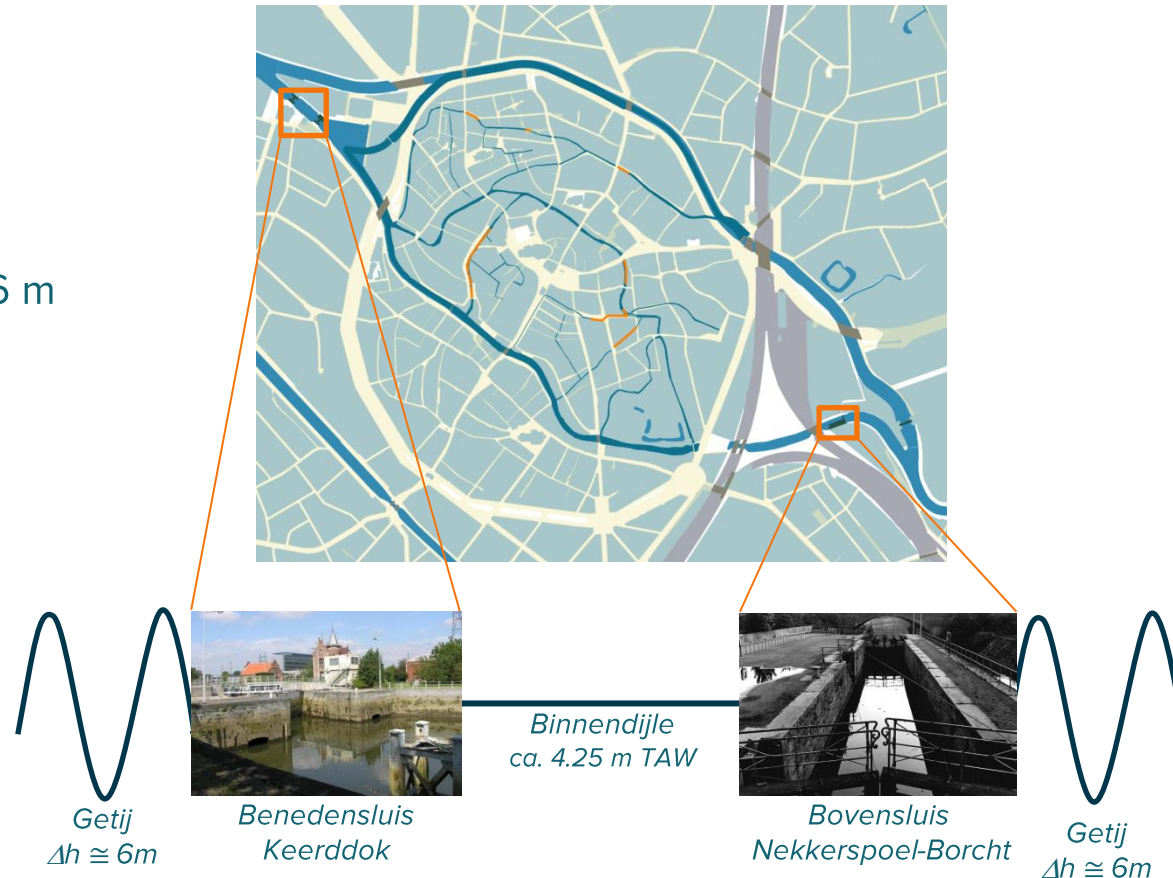
1900— Vlieten overwelfen, sluizen op- en
afwaarts op Dijle, Afleidingskanaal
om binnenstad te vrijwaren van
overstromingen

2000— Vlieten terug openleggen of
aanduiden in straatbeeld

Dijle in Mechelen: anno 2018

- Afleidingsdijle
  - Langs kleine ring (R12)
  - Getijden
  - Verschil in waterpeilen ca. 6 m
  - Bij stormtij: tot 8 m TAW
- Dijle in Binnenstad
  - Sluis op- en afwaarts
  - Peil ca. 4.25 m TAW
  - tussen 3.75 en 4.85 m TAW

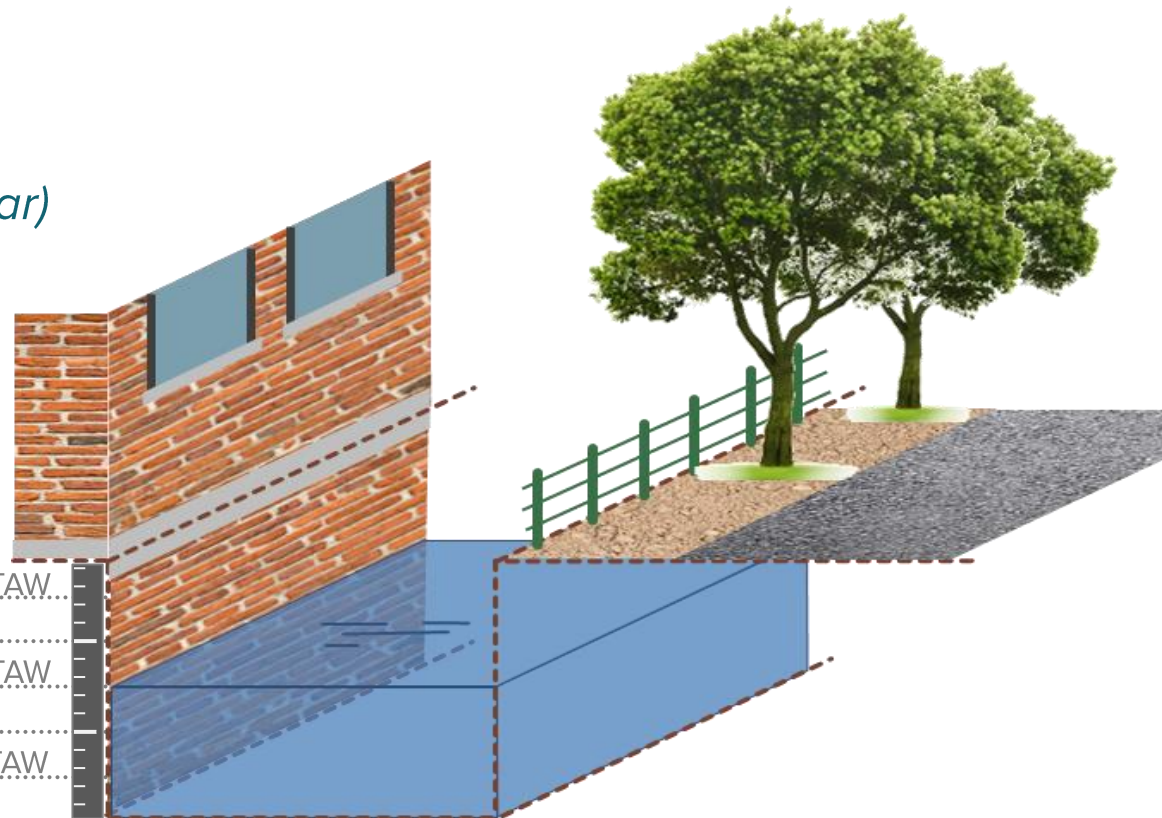
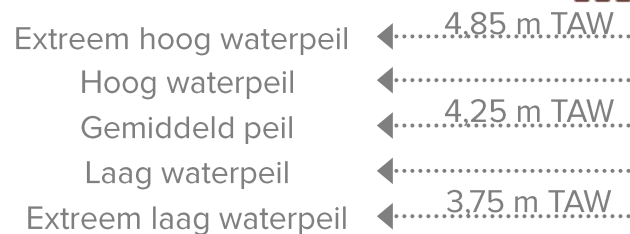
Dijle in binnenstad: waterpeil fluctueert

- Waterpeilen opzoeken via:

www.waterinfo.be

(binnenkort beschikbaar)

- Historische waterpeilen:

De helft van de kademuren zijn in **eigendom van private eigenaars** en de andere helft in **eigendom van de Vlaamse Waterweg nv**

Private eigenaars met deel van kademuur in eigendom **staan zelf in voor onderhoud en renovatie** van hun deel van de kademuur

---

Stad Mechelen zal i.k.v. WRC een **participatietraject** uitwerken om private eigenaars te **ondersteunen** in onderhoud en renovatie van kademuur

REGENERATIE BINNENDIJLE

OVERZICHT PILOOTPROJECTEN

Interreg
 2 Seas Mers Zeeën
 Water Resilient Cities
European Regional Development Fund

Openleggen
 Binnendijle aan
 Zandpoortvest
(investering)

Regeneratie
 Binnendijle
(studie)

Openleggen
 Vliet tussen
 Zakstraat en
 Munstraat
(investering)

Opstellen
 Hemelwaterplan
(studie)

OVERZICHT PILOOTPROJECTEN

Interreg
2 Seas Mers Zeeën
Water Resilient Cities
European Regional Development Fund

Openleggen
Binnendijle aan
Zandpoortvest
(investering)

Regeneratie
Binnendijle
(studie)

Openleggen
Vliet tussen
Zakstraat en
Munstraat
(investering)

Opstellen
Hemelwaterplan
(studie)

Water

Meerwaarde in straatbeeld
Kwaliteit van stadsleven ↗

Functie vliet tussen Zakstraat - Muntstraat

Verbinding tussen Rik Wouterstuin en Muntstraat
Extra buffer voor regenwater
Stadswoningen verbinden met regenwaterbuffer
Levenskwaliteit in binnenstad verbeteren (hittestress)

OVERZICHT PILOOTPROJECTEN

Interreg
 2 Seas Mers Zeeën
 Water Resilient Cities
European Regional Development Fund

Openleggen
 Binnendijle aan
 Zandpoortvest
(investering)

Regeneratie
 Binnendijle
(studie)

Openleggen
 Vliet tussen
 Zakstraat en
 Munstraat
(investering)

Opstellen
 Hemelwaterplan
(studie)

OVERZICHT PILOOTPROJECTEN

Interreg
2 Seas Mers Zeeën
Water Resilient Cities
European Regional Development Fund

Openleggen
Binnendijle aan
Zandpoortvest
(investering)

Regeneratie
Binnendijle
(studie)

Openleggen
Vliet tussen
Zakstraat en
Munstraat
(investering)

**Opstellen
Hemelwaterplan
*(studie)***

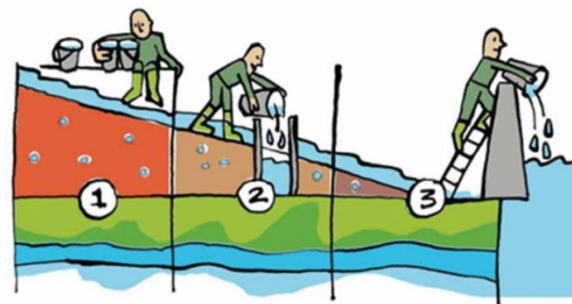

Hemelwater: regen, sneeuw, hagel, ...

Algemeen (Vlaem II, artikel 4.2.1.3 § 5)

1. Opvangen voor hergebruik
2. Infiltreren
3. Bufferen, met vertraagd lozen in oppervlaktewater
4. Lozen in regenwaterafvoerleiding

Klimaatverandering

13% meer neerslag
Dagen met zware neerslag ↗

38% meer winterneerslag
Buien worden intenser en Regendagen in zomer ↘

Bestaande afvoer vaak gemengd
Bestaande riolen vaak gemengd

Capaciteit te klein bij
meer neerslag

Risico op
wateroverlast ↗

Gebiedsdekkende visie op het omgaan met hemelwater:
.....

Waar gaan we vandaag en morgen met het hemelwater naartoe?

Integrale ruimtelijke visie over waar en hoe hemelwater van bestaande en geplande wegenis, woningen, en (on)verharde oppervlakken moet opgevangen, ter plaatse gehouden of vertraagd afgevoerd worden zonder daarbij een negatieve impact op watersysteem en omgeving teweeg te brengen.

Maatregelen moeten haalbaar en betaalbaar en afgestemd op stroomopwaartse en -afwaartse initiatieven

een instrument om visie uit te werken om:
.....

economische, maatschappelijke en ecologische gevolgen van wateroverlast en verdroging te beperken en grondgebied robuust te maken voor gevolgen van klimaatverandering

in fasen:
.....

- Analyse van opportuniteiten en knelpunten
- Afbakening en prioritering van deelzones
- Visie waarbij verschillende oplossingsmogelijkheden aangereikt worden
- *Keuze tussen mogelijkheden (bij detailplan of bij concreet project)*

Gedragen visie, samen met:

Rioolbeheerders (gemeente, Aquafin)

Waterloopbeheerders (polder, provincie, VMM AOW, De Vlaamse Waterweg NV)

Burgemeenten

Gemeentelijke diensten (natuur en leefmilieu, ruimtelijke ordening, technische dienst, openbare werken, noodplanning, brandweer)

Diensten van Vlaams gewest (VMM afd. ecologisch toezicht, AWV, ANB, VLM, Dept. Landbouw en visserij, Dept. Omgeving, havenbedrijf)

Provinciale diensten (erosiecoördinator, RUP)

Bekkensecretariaten

Drinkwatermaatschappijen

VRAGEN?

Interreg
2 Seas Mers Zeeën
Water Resilient Cities
European Regional Development Fund

Openleggen
Binnendijle aan
Zandpoortvest
(investering)

Regeneratie
Binnendijle
(studie)

Openleggen
Vliet tussen
Zakstraat en
Munstraat
(investering)

Opstellen
Hemelwaterplan
(studie)

